

Kiasma

www.kiasma.fi

2010 47 vol 12

Ars Fennica

Nykytaiteen soturi

[/teatteri.nyt](http://teatteri.nyt)

ARS 11 -vieraat

Cream ja keräilyn voima

Syksyn kalenteri

MARKUS
KONTTINEN

ANNE
KOSKINEN

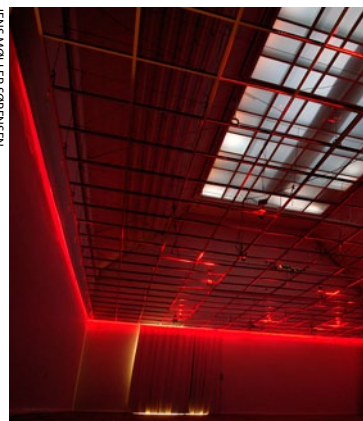
CHARLES
SANDISON

JAAKKO
NIEMELÄ

JORMA
PURANEN

Ars Fennica jaetaan 18. kerran

Maamme merkittävimmän, 34 000 euron arvoisen kuvataidepalkinnon saajaksi ovat ehdolla tänä vuonna taidemaalari Markus Konttinen, kuvanveistäjä Anne Koskinen, valokuvataiteilija Jorma Puranen sekä kuvataiteilijat Jaakko Niemelä ja Charles Sandison. Ehdokkaiden yhteisnäyttely on esillä Kiasmassa.

Anne Koskinen
Viimeinen ateria - Karuna sarja, 2008–2009
pronssi ja hiirenloukut, 13 osaa, yksityiskohta

Markus Konttinen
Kohtaaminen auringon kanssa
2008–2009, öljy kankaalle

Jaakko Niemelä
Balanssi, 2010, installaatio

Ehdokasvalinnat ovat suorittaneet Svenska Kulturfondenin johtaja **Berndt Arell**, kuvanveistäjä **Matti Peltokangas**, taidemaalari **Elina Meremies** ja toimitusjohtaja **Leena Niemistö**. Voittajan valitsee kansainvälinen kuvataiteen asiantuntija, britti-kuraattori **David Elliott**, joka on johtanut mm. Tukholman Moderna Museetia, Tokion Mori-museota sekä Istanbul Modern -museota ja toimii Sydneyn biennaalin taiteellisenä johtajana.

Ars Fennica 2010 -palkinnon saaja julkistetaan 25. marraskuuta. Samana päivänä julkistetaan myös Kiasman näyttelyssä toteutetun yleisöäänestyksen voittaja.

Kysimme finalisteilta, mitä syksy tuo tullessaan ja mitä heillä on suunnitteilla Ars Fennican jälkeen?

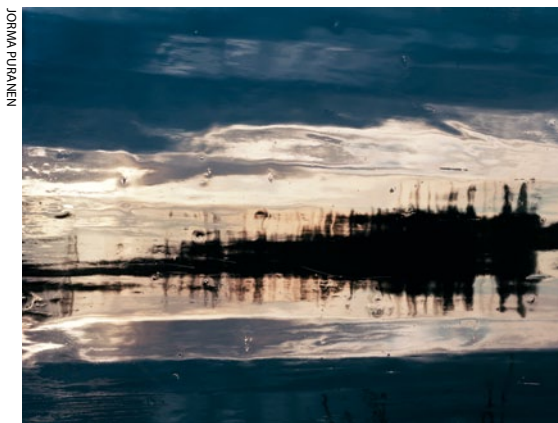
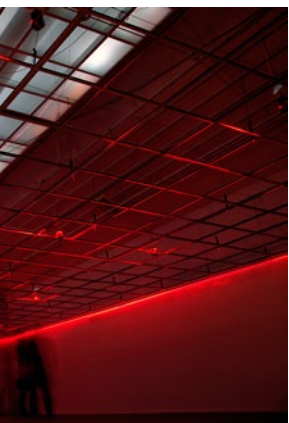
Markus Konttinen: Ars Fennican jälkeiset työsuunnitelmani liittyvät ajankäyttöön ja jakautuvat taiteelliseen työhön, työskentelyyn vapaan taiteen opetuksen parissa sekä henkilökohtaiseen perhe-elämään. Kohtaan näillä alueilla usein asioita ja ihmisiä, jotka johdattavat ajattelemaan uudella ja eri tavalla. Taiteen suhteen en koe tärkeänä määrittellä teemoja tai metodeja, joiden kautta lähestyn seuraavaa näyttelyäni tai muuta julkista esiintuloa. Taide onnminusta kiinnittynyt lähtökohdiltaan niin moniin tärkeisiin alustoihin, että ne avautuvat tekijälleenkin vasta paljon myöhemmin.

Anne Koskinen: Kun Ars Fennica täyttää 20 vuotta, myös galleriani Galerie Werner Klein Saksan Kölnissä juhlistaa

10-vuotista toimintaansa juhlanäyttelyin, johon osallistun. Myös 100-vuotias Suomen Kuvanveistäjäliitto juhlii ja on kutsunut näyttelyni Galleria Sculptoriin marraskuussa. Vaikka työ ja luonto pitävät maalla asuvan aina toimeliaana, on löydettävä kiireetöntä aikaa projekteille. Työhuoneellaan työskentelevä taiteilija on tavallaan oman henkilökohtaisen taidekoulunsa ainoa opiskelija, eikä tuosta koulusta valmistu koskaan, kun mieli on kokeilunhaluinen. Teosten tekniikatkin vaihtelevat teoksesta toiseen.

Jaakko Niemelä: Minulla on syys-lokakuussa näyttely *Prosessi – valoteoksia ja valaistussuunnitelmia* vaimoni **Helena Hietasen** kanssa Jyväskylän Taidemuseossa. Esittelemme siellä julkisiin tiloihin toteuttamiamme teoksia ja kilpailuehdotuksia. Teemme myös jatkosuunnitelmaa Mäntyniemen presidentin virka-asunnon taideteokseksi, minkä kilpailun voitimme viime keväänä. Kiasman Ars Fennica -näyttelyn jälkeen minulla on tulossa yksityisnäyttely Galleri Andersson-Sandstömiin Tukholmaan tammikuussa 2011.

Jorma Puranen: Edessä on vielä kolme näyttelyä ennen Ars Fennicaa. Ensin on yksityisnäyttelyn toteuttaminen Espoon EMMAssa, sen jälkeen osallistuminen ryhmänäyttelyyn Daegu Biennaalissa Koreassa sekä *Carnegie Art Award* -näyttelyyn Helsingin Taidehallissa. Vietän keuhällä 2011 pari kuukautta Pariisissa keräten aineistoa sikäläisissä museoissa ja kokoelmissa uutta projektia

Jorma Puranen
Icy Prospects 20, 2008
digitaalinen värivedos, Diasac

Charles Sandison
Sinuhe, 2008, (Mika Waltari -näyttely, Ateneum)
14 projektoria, 14 tietokonetta, C++ tietokonekoodi

varten. Jatkan myös muotokuvamaalausten kuvaamista Sinebrychoffin Taidemuseossa, jossa niistä kootaan laaja yksityisnäyttely syys-joulukuussa 2011.

Charles Sandison: Kesä oli lyhyt ja syksystä on tulossa kiireinen. Yritän nyt löytää yhteistä aikaa perheen kanssa. Seuraava yksityisnäyttelyni alkaa Bostonissa lokakuussa viikko ennen Kiasman avajaisia, joten lennän edestakaisin Tampereen, Bostonin ja Helsingin väliä kuun vaihteessa. Teokset on jo pakattu ja toivon vain, että oikeat teokset tulevat oikeisiin museoihin. Marraskuussa toteutan ison ulkoprojisoinnin Ranskaan Le Mansiin sekä Avignoniin, Paavien palatsiin. Turun kulttuuripääkaupunkivuoden 2011 käynnistyessä pysyvä teokseni pystytetään Turun vanhan kirjaston pääsisäänkäynnin eteen. Helmikuun alussa on vuorossa yksityisnäyttely Yvon Lambertilla New Yorkissa ja maaliskuussa käynnistyvä Singaporen Biennaali on jo tilannut minulta teoksen, samoin Coloradon Taidemuseo. Edessä on siis todella isoja haasteita.

□ Merja Kukkonen

Ars Fennica -näyttely on esillä 12.12. saakka Kiasman neljännessä kerroksessa.

Ars Fennica 20 vuotta

Ars Fennica -palkinto myönnetään vuosittain yhdelle taiteilijalle tunnustuksena korkeatasoisesta ja persoonallisesta luovasta työstä. Palkinnon lisäksi voittaja toteuttaa ensi syksynä näyttelyn Hämeenlinnan taidemuseoon.

Palkinnon jakaa Henna ja Pertti Niemistön kuvataidesäätiö, joka juhlii tänä vuonna 20-vuotista toimintaansa.

Puuttuminen ajankohtaisiin sosiaalisiin ja poliittisiin kysymyksiin on monen nykyaiteilijan tapa työskennellä.

Nykyaiteen soturi

HENKILÖKOHTAISESTA kokemuksesta syntyvä teos voi puhuttaa myös julkisella tasolla. Virolaisen **Kristina Normanin** teos *After-War* (2009) on hyvä esimerkki. Sen lähtökohtana on Pronssisotilas-veistos, jonka Viron hallitus päätti vuonna 2007 siirtää pois Tallinnan keskustan alkuperäiseltä paikaltaan. Päätös sai aikaiseksi mellakoita Tallinnan kaduilla.

PRONSSISOTILAS-MONUMENTTI pystytettiin vuonna 1947 toisessa maailmansodassa kaatuneiden punaisen armeijan sotilaiden muistoksi. Se merkitsee virolaisille ja maan venäjänkielisille eri asioita. Useammille virolaisille se on muistutus Neuvostoliiton, alistamisen ja joukko-siirtojen ajasta, kun taas venäjänkielisille se edustaa voittoa natsista.

KULLATUSTA KIPSIVEISTOKSESTA ja dokumentaarista video- ja valokuvamateriaalista koostuvassa *After-War* -installaatiossa Norman kuvaa patsaaseen liittyvää konfliktia, rituaaleja ja merkityksiä. Niiden kautta peilautuvat myös kysymykset maan historiasta ja nykyisyydestä sekä erilaisista kulttuureista.

NORMAN KERTOO, että hänen on ollut aina vaikea sijoittaa itseään joko virolaiseen tai venäläiseen kulttuuriin. Hän näkee oman identiteettinsä sijaitsevan niiden välissä. Todellisuudessa kulttuurien vuorovaikutus ja sekoittuminen luo uusia kulttuureja ja identiteettejä eikä paluuta lähtökulttuuriin aina ole.

TEOKSELLAAN JA KIRJOITUKSILLAAN Norman tuo esille patsaskiistan taustalla vaikuttavia yhteiskunnallisia ongelmia, joista yksi on taiteilijan mukaan venäjänkielisen vähemmistön asema ja oikeudet ja erityisesti se, ettei kaikista pysyvästi Virossa asuvista tullut maan kansalaisia maan itsenäistyttyä toisen kerran 1991.

PUUTTUMINEN AJANKOHTAISIIIN sosiaalisiin ja poliittisiin kysymyksiin on monen nykyaiteilijan tapa työskennellä. Teoksissa ei välttämättä esitetä ratkaisuja vaan pikemminkin tehdään ilmiöt taiteen kautta näkyväksi. Yksittäiset ja paikalliset aiheet heijastelevat usein laajempia kysymyksiä.

AFTER-WAR -TEOKSEN kautta voi miettiä globaaliin muuttoliikkeen seurauksena syntyneitä tilanteita, joissa sellaiset käsitteet kuten kansallisvaltio, kansallisuus tai alkuperäisyys ovat uudelleen arvioinnin kohteina. Miten elää monikulttuurisessa yhteiskunnassa? Kenellä on oikeus kansalaisuuteen? Kuinka etnisyys määrittelee kansalaisuutta tai kulttuuria?

□ Pirkko Siitari, museonjohtaja

Normanin teos After-War on esillä 8.10.2010–6.2.2011 Kiasman toisessa kerroksessa.

Tervetuloa syksyn näyttelyihin!
CREAM esittelee brittitaidetta
suomalaiskokoelmista ja Ars
Fennica viisi nykyaiteilijaa.
Kokoelmanäyttely Järjestetty juttu
laajenee toiseen kerrokseen.

ARS 11 -näyttely avautuu
yleisölle 15.4.2011.

MEELIS MUHU, ERIK NORKROOS, KRISTINA NORMAN

Kiasma-lehti 47

KIASMA-LEHTI | ISSN 1455-173X

Julkaisija | Nykyaiteen museo

Toimituksen osoite | Kiasma, Nykyaiteen museo

Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki

www.kiasma.fi | e-mail kiasma-lehti@kiasma.fi,

puh. (09) 173 361, fax (09) 1733 6503

Vastaava toimittaja |

tiedotuspäällikkö Merja Kukkonen (09) 1733 6507

Toimitussihteeri |

tiedottaja Päivi Oja (09) 1733 6534

Verkkototeutus |

verkkomediasuunnittelija Janne Heinonen

Ulkoasu ja taitto | graafinen suunnittelija Timo Vartiainen

Käännökset | Mats Forsskähl, Ditte Kronström,

Tomi Snellman

Painopaikka | F.G. Lönnberg

Toimitus ei vastaa ohjelmisto-aikatauluihin

tulleista muutoksista.

KIRJOITTAJAT TÄSSÄ NUMEROSSA

Leevi Haapala | amanuessi

Kati Kivinen | amanuessi

Merja Kukkonen | vastaava toimittaja

Arja Miller | intendentti

Päivi Oja | toimitussihteeri

Kaija Papu | sarjakuva

Pirkko Siitari | museonjohtaja

Jonna Strandberg | tuottaja / Kiasma-teatteri

Jari-Pekka Vanhala | amanuessi

VALOKUVAT | Paul Divjak, Saara Ekström,

Yehia Eweis, Erkkä Luutonen, Meelis Muhu, Erik Norkroos,

Kristina Norman, Jeanette Müller, Kaija Papu,

Jorma Puranen, Petri Summanen, Jens Møller Sørensen,

Aoki Takamasa, Jussi Tiainen, Adolfo Vera;

Valtion taidemuseo / Kuvataiteen keskusarkisto:

Pirje Mykkänen, Petri Virtanen

YHTEYSHENKILÖT | Museonjohtaja Pirkko Siitari |

Museonjohtajan assistentti Tuula Vuorio (09) 1733 6516 |

Näyttelyintendentti Arja Miller (09) 1733 6537 |

Kokoelmaintendentti Eija Aarnio (09) 1733 6518 |

Museolehtori Sanna Hirvonen (09) 1733 6514 | Kiasma-

teatterin tuottaja Jonna Strandberg (09) 1733 6649 |

Yhteistyöpäällikkö Salla Virman (09) 1733 6653 |

Tilavuokraukset: yhteistyökoordinaattori Päivi Hilksa

(09) 1733 6668 | Tiedotuspäällikkö Merja Kukkonen

(09) 1733 6507

NYKYTAITEEN MUSEO on perustettu 1991, Kiasma raken-

nettu 1998. Rakennuksen suunnitteli arkkitehtikilpailun

voittaja Steven Holl, USA. Kiasmassa on viisi kerrosta.

Kokonaisala on 12 000 m², josta museotiloja on 9 100 m².

Kiasman taidekokoelmissa on n. 7 900 teosta kotimaista

ja kansainvälistä nykyaiteidetta. Nykyaiteen museo Kiasma

kuuluu Valtion taidemuseoon.

KIASMA *Chiasm*, ~a, s (anat) risteys, risti ~us s (*pl~i*) (ret)

kiasmi. *Kiasma*, hermojen, vars. näköhermojen eli näkö-

juosteiden, risteys. *Kiasma* (kreik. *khiasma* = viivaristeys,

X-kirjaimen muodosta), tuman kypsymisjakautumisessa

diploteenivaiheessa todettava kohta, jossa vastinkromo-

somit kietoutuvat toisiinsa. > *Crossing over*.

Kiasman Kultut suunnittelevat Kiasmaan ensimmäistä näyttelyään.

First Time

”TUTUSTUIMME taiteilija **Heta Kuchkaan**, ja keskusteluissa tulevan teoksen aiheeksi muodostuivat erilaiset pelot. Nuorten pelot ovat usein hyvin konkreettisia kuten huoli opiskelupaikasta tai ympäristöstä. Joskus pelko on abstraktimpi tuntemus, kuten yksinäisyyden tunne tai epäonnistumisen pelko. *First Time* -projektin yhdeksi tavoitteeksi tulikin luoda voimaannuttava ja osallistava kokemus yleisölle.”

”Päädyimme installaatioon, jossa voi käyttää eri tavoin mm. ääntä ja kuvaa. Halusimme myös luoda erityisen tilakokemuksen ja tunnelman. Teos sijoittuu Huone X:ään, jonka sijainti keskellä kokoelma-näyttelyä mahdollistaa mielenkiintoisen vuoropuhelun ympäristön kanssa.” kirjoittavat Kultut.

First Time – Eka kerta on Kiasman kulttuuritulkkien eli Kultu-ryhmän projekti yhteistyössä taiteilija Heta Kuchkan kanssa *Järjestetty juttu* -kokoelmanäyttelyn yhteyteen. 20.11.2010–6.2.2011. □

Luentoja taiteesta

JÄRJESTETTY JUTTU -näyttelyn ydin on tapahtuman käsite. Sen taustalla vaikuttavat lavastetun valokuvan perinne, performanssitaide ja katsojaa eri tavoin osallistavat teokset.

Monissa teoksissa huomion kohteeksi päätyy katsoja itse ja taiteen kohtaamisen tapahtuma. Kiasman luentosarjassa taiteen asiantuntijat valottavat näyttelyn teemoja ja pohtivat, millaisia haasteita monimuotoinen, teosten objektiluonnetta kritisoiva nykyaide asettaa museonäyttelylle ja kokoelmille.

Lokakuun 21. alkavassa torstai-luentosarjassa estetiikan tutkija **Saara Hacklinin** johdattaa näyttelyn teemoihin. Sarjan muut luennoitsijat ovat taidehistorian tutkijat **Hanna Johansson** ja **Tiina Purhonen**, esitystaiteen ja -teorian professori **Annette Arlander** sekä taidekasvatuksen professori **Helena Sederholm**. □

Isaac Julien: WESTERN UNION: small boats, 2007
Film Still, Super 16mm colour film, transferred to High Definition 5.1 Sound
Courtesy of Isaac Julien

Kiasma Logomossa

ARS 11 -NÄYTTelyn Afrikka-aihepiiri käynnistyy tammikuussa osana Turun kulttuuripääkaupunkiohjelmaa. Logomossa esitetään videotäiteilijä **Eija-Liisa Ahtilan** teos *Where is Where? – Missä on missä?* (2008) 15. tammikuuta alkaen.

Sen jälkeen kesäkuussa nähdään maailmankuulun brittiläisen videotäiteilijän ja elokuvaohjaajan **Isaac Juliengin** teos *WESTERN UNION: small boats* (2007). Molemmat teokset ovat Kiasman kokoelmista ja käsittelevät koskettavasti kolonialismin historiaa Euroopassa. Suurikokoiset installaatiot ovat ensi kertaa esillä Suomessa. www.logomo.fi □

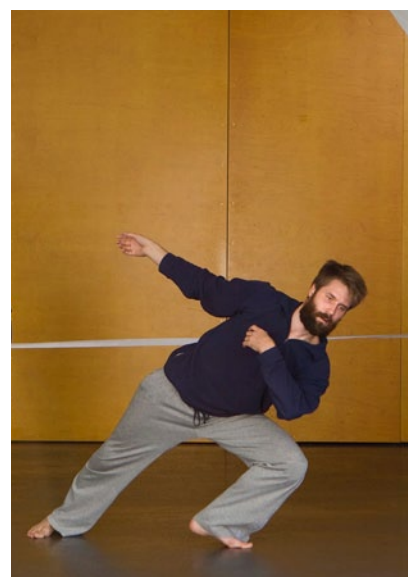
Liity listalle

HALUATKO TIETOA ja vinkkejä Kiasman ajankohtaisista näyttelyistä ja tapahtumista. Liity kiasmailin jakeluun www.kiasma.fi -sivujen kautta. Saat säännöllisesti tietoa monipuolisista nykyaiteen tapahtumista. □

Tidelines

TIDELINES-NÄYTTELY on tilassa ja ajassa liikkuva poikkitaiteellinen teos, joka yhdistää musiikkia, kuvaa ja tekstiä. Tekijöinä ovat kuvataiteilijat **Raija Malka** ja **Melek Mazici** sekä säveltäjä **Kaija Saariaho** kirjailija **Amin Maaloufin** tekstien innoittamina. Teos peilaa identiteetin merkitystä aikamme kulttuurissa.

Taiteilijoita inspiroineen libanonilaissyntyisen kirjailijan Amin Maaloufin ajattelussa ihmisyyden rakentuu monista erilaisista identiteeteistä yhden äärimmäisen identiteetin sijaan. Maaloufin tekstit, Saariahon musiikki sekä Malkan ja Mazicin teokset rakentuvat yhdeksi moniääniseksi kokemukseksi, jossa vuorovaikutus rakentuu eri aisteja puhuttelevien taidemuotojen kautta. Näyttely on esillä 28.1. alkaen Kontissa (4. krs). □

PETRI SUMMANEN

Pavlovan koe

PAVLOVAN KOE on paitsi esitys, nimenomaan koe. Se on kolmen esiintyjän yleisön keskelle rakentama aistimuksellinen testikenttä. Pavlovan kokeessa tanssija **Veli Lehtovaaran** koreofoninen työ rakentuu **Assi Karttusen** cembalon ja **Jone Takamäen** japanilaisten shakuhachi- ja hochiku-huilujen synnyttämiin äänimaailmoihin. □

Oblivia 10 vuotta

Kolme viikkoa toimintaa Kiasmassa! Oblivian kolmivuotinen projekti *Entertainment Island 1-7* huipentuu marras-joulukuussa, jolloin myös juhlietaan Oblivian kymmentä vuotta. Entertainment Island tarkastelee populaarikulttuuria ja viihdettä eri näkökulmista esitystrilogian, seminaarin, lyhytelokuvan, valokuvien ja kirjan kautta. Kiasma-teatteri on ollut mukana Entertainment Islandissa koko projektin ajan. Juhlien jälkeen tapahtuma kiertää Pohjoismaissa ja muualla Euroopassa. □

VTMÄKKÄ / PIETRI VIRTANEN

Silmät ristissä

AINA YLLÄTTYY. Työhuoneelle ke-
räytyneen materiaalin käsittely ja
kokeilut, oivallukset ja löydöt vievät
taiteilijaa. Romu muuttuu kuvaksi
ja ihme tapahtuu. Kaikki käy näen-
näisen vaivattomasti, kuin leikiten,
mutta tosissaan. Luovan työn paras
vaihe on prosessi.

Taiteilija **Kari Cavén** aloitti uran-
sa taidemaalarina, mutta hän on
löytänyt omimman tekemisen tavan
käytetyn ja kierrätetyn materiaalin
muokkaamisesta kolmiulotteisiksi
esineiteoksiksi. Taiteilija osaa yllättää
aina uudestaan käyttämällä laajaa
materiaalivalikoimaa ja uudistamal-
la ilmaisuaan.

Katsojallekin riittää tekemistä,
äkillinen näkökulman vaihtamisen
kokemus horjuttaa. Puoliksi näh-
dään, puoliksi ajatellaan. Välillä
kummastuttaa, välillä naurattaa.
Silmät ristissä, 29.10.2010–6.2.2011,
Studio K. □

Voittaja esille

JÄRJESTETTY JUTTU -NÄYTTELYN
web-kampanjaan *Tee ite parempi*
osallistui n. 600 itse tehtyä teosta.
Eniten ääniä saanut teos
on esillä Takaikkunassa
2.11.–31.12.2010. □

Kari Cavén:
Pallo, pallo, pallo...
2010

Soturi Kiasmassa

Kristina Normanin *After War* -teos on esillä
6.2.2011 saakka Kiasman toisessa kerroksessa.

Taikapakki

INKA YLITEPSA suunnitteli Taika-
pakin lapsiperheiden, yli 3-v. päivä-
kotilasten ja koululaisten käyttöön.

Hanke toteutui yhdessä Kiasman
pedagogisen osaston ja kahden
helsinkiläisen päiväkodin, Viron-
niemen ja Loiskeen 4-5-vuotiaiden
päiväkotiryhmien kanssa.

Taikapakkia voi lainata nau-
lalta. □

KRISTINA NORMAN

VTMÄKKÄ / PIETRI VIRTANEN

AOKITAKAMASSA

Äänen lumo

KIASMA ON ensi kertaa mukana
toteuttamassa äänilähtöiseen tai-
teeseen keskittyvää *Äänen Lumo*
-festivaalia.

Lauantaina 13.11. Kiasma-teatte-
rissa kuullaan kolme *Äänen Lumo*
tilaamaa teosta. Säveltäjä **Shinji**
Kankilta kuullaan *Sinfonia*, jonka
esittää Kankin kokoama suomalais-
ten taiteilijoiden sinfoniaorkesteri.
Und Er Libet -ryhmästä tunnetut
äänisuunnittelija **Heidi Lind** ja sävel-
täjä **Masi Tiitta** valmistavat uuden
äänilähtöisen esityksen.

Uuden musiikin kärkitekijät
Islaja, Kuupuu ja **Lau Nau** tekevät
Kiasma-teatteriin esityksen *Hertta*
Lussu Ässä-nimellä. *Äänen Lumo*
-festivaalin taiteellisena johtajana
toimii **Kimmo Modig**. Järjestäjänä
on *Äänen Lumo* ry. □

KIASMAN
poikkeavat aukioloajat

la 30.10. klo 10.00–17.00
ma 6.12. suljettu
to 23.12. klo 10.00–17.00
pe 24.12. ja la 25.12. suljettu
su 26.12. klo 10.00–17.00
pe 31.12. klo 10.00–17.00
la 1.1. suljettu
to 6.1. klo 10.00–17.00

Screenings!

SCREENINGIT OVAT osa *Järjestetty juttu* -kokoelmanäyttelyn lavastettujen tilanteiden teemaa. Videoteokset esitetään ilmaisiltoina suurelta kankaalta, jolloin yleisö pääsee nauttimaan teatterin tunnelmasta. Tilaisuuksiin on vapaa pääsy.

Screening II – lokakuussa esitetään **Marja Mikkosen** *99 YEARS OF MY LIFE*, fiktiivinen elämäkerta sekä kooste **Tellervo Kalleisen** ja **Oliver Kochta-Kalleisen** kolme viimeisintä *Valituskuoro*-teosta: Chicago, Singapore ja Tokio. Kuoroteossarja syntyi, kun taiteilijapari päätti kylmänä talvipäivänä Helsingissä suunnata ihmisten energian muuhun kuin valittamiseen.

Screening III – marraskuun näytöksessä esitetään **Ruedi Gerberin** ohjaama tanssidokumentti *Breath Made Visible: Anna Halprin*, joka kertoo yhdysvaltalaisesta modernin tanssin uudistajasta.

Screening IV – joulukuussa teemana on Elokuva näyttämönä. Videoteoksissa tarkastellaan esittämistä ja kuvatun tilanteen paljastamista esitykseksi. Teoksia yhdistää sisällöllä, tyyllillä ja esityksen traditioilla tietoinen leikkiminen. Silloin nähdään **Elina Minnin** *Stage Fright*, **Johanna Lecklinin** *Terapiaeläinsatu*, **Erkka Nissisen** *The Social Construction of Reality*, **Jani Ruscican** *Lopun alkuja* ja **Jenni Toikan** *Sovitus*. □

Oma opastus

TILATTAVAT OPASTUKSET muokataan ryhmän toiveiden ja tarpeiden mukaan. Opastuskielet ovat suomi, ruotsi ja englanti. Ideoita opastuksille www.kiasma.fi □

SAARA EKSTRÖM

Saara Ekström:
From the Series Excess
and Ascesis. Sponge,
2010, c-print

Saara Ekström haastaa teoksillaan käsityksiämme kauniina ja arvostettavina pidetyistä asioista rajoja venyttäen ja asteikkoa lisäten.

Kauniin ja ruman reunalla

SAARA EKSTRÖMIN (s. 1965) ensimmäinen laaja yksityisnäyttely Kiasmassa esittelee valokuva- ja videoteoksia taiteilijan viiden viime vuoden tuotannosta. Näyttelyyn on tulossa myös kaksi uutta teoskokonaisuutta.

Saara Ekström käyttää eloperäisiä ja keinotekoisia materiaaleja. Niillä hän luo maailmoja, joissa näkyvä ja näkymätön, kasvu ja lakastuminen, visuaalinen viettelevyys ja muodottomuus haastavat toisiaan. Epäkonventionaalisella estetiikallaan taiteilija kyseenalaistaa materiaalien kulttuurisidonnaisia arvohierarkioita.

Ekström on ollut *Helsingin juhla- viikkojen* taiteilija sekä osallistunut *Ars Fennica* ja *Carnegie Art Award* -näyttelyihin. Hänen teoksensa ovat herättäneet mielenkiintoa paitsi Euroopassa myös mm. Yhdysvalloissa, Japanissa sekä Etelä-Koreassa. Kiasman neljänteen ja viidenteen kerrokseen toteutettava näyttely on osa näyttelysarjaa, jossa on nähty suomalaisten taiteilijoiden uran keskivaiheen retrospektiiveja.

□ Leevi Haapala

Saara Ekström 14.1.–13.3.2011

CREAM ja taiteen keräämisen taito

Cream-näyttelyn kokoaminen on ollut ainutlaatuinen prosessi. Sen aikana yksityiset taiteen keräilijät ovat nousseet tärkeään rooliin. Nykytaiteen kerääminen on lisääntynyt Suomessa, ja se avaa uusia mahdollisuuksia Kiasmalle. Samalla katsojalle tarjoutuu ainutkertainen mahdollisuus kurkistaa suomalaiskeräilijöiden kokoelmiin.

VTAKKKA / PIIRIMYKÄNEN

CREAM

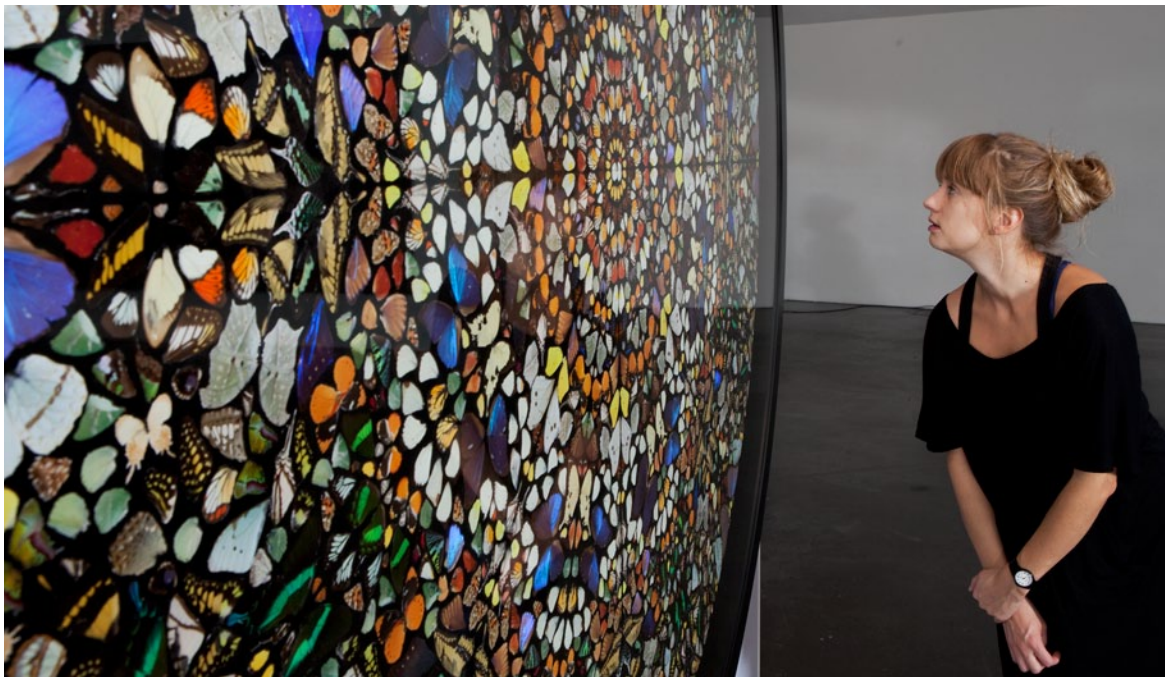
Michael Landy:
Torikauppiiaan koju nro 3,
1992–1997
Zabludowicz Collection

Cream-näyttelyn keskiössä ovat 1990-luvulla esiin murtautuneet nuoret brittitaiteilijat (Young British Artists, YBA), joista useimmille tunnetuin on **Damien Hirst**. Näyttelyn teokset on lainattu pääosin suomalaisista yksityiskokoelmista, joista löytyi runsaasti todella kiinnostavaa brittitaidetta. Keräilijöiden rooli onkin näyttelyssä täysin kiistaton.

KERÄILIJÄ CHARLES SAATCHI

Keräilijöiden merkitys oli ensiarvoisen tärkeä myös YBA-ilmion muotoutumisessa. Emme ehkä tuntisi koko käsitettä Young British Artists ilman yksittäistä brittiläistä taiteen keräilijää, **Charles Saatchia**, ainakaan tässä mittakaavassa. Tunnetun Saatchi & Saatchi -mainostoimiston perustaja ja galleristi keräsi systemaattisesti nuorten brittitaiteilijoiden teoksia legendaarisesta *Freeze*-näyttelystä 1988 alkaen ja jatkoi teosten ostamista 1990-luvulla ennennäkemättömällä volyyymillä ja intensiteetillä. Saatchi ei ostanut vain yksittäisiä teoksia, vaan hän saattoi ostaa kokonaisia näyttelyitä. "Charles Saatchi ostaa taidetta kuten **Imelda Marcos** osti kenkiä", otsikoi *The Independent* -lehti 1996.

Ehkä kaikkein mullistavin esimerkki Saatchin panoksesta YBA-ilmion kehittymiselle oli 50 000 punnan avustus Damien Hirstille vuonna 1991, mistä tuloksena syntyi nykytaiteen Mona-Lisaksikin kutsuttu tilausteos *The Physical Impossibility of Death in the Mind of Someone Living*. Siinä tiikerihai ui 16 000 litran formaldehyditankissa. Teos herätti valtavasti kohua ja huomiota; *The Sun* julisti isoin otsikoin "£50 000 for Fish Without Chips" (50 000 puntaa kalasta ilman ranskalaisia). Nykytaide nousi suuren yleisön puheenaiheeksi. Se kohahdutti, kauhistutti ja nauratti, mutta myös herätti kysymyksiä taiteen moraalista ja oikeutuksesta, ja lopulta myös taiteen sisällöistä.

Teos oli alku YBA-ryhmän voittokululle. Näyttelyt seurasivat toisiaan, kauppa kävi, ja jossain oli aina juhlat. Brittitaidteen uuden kerman seuraan haluttiin, ja heidän kaikkia edesottamuksiaan ja ihmissuhdeselkkausiaan seurattiin. Ennennäkemättömät skandaalit saattoivat Saatchin *Sensation*-näyttelyä (1997), joka aloitti maailmankiertueensa perinteikkästä Lontoon Royal Academysta.

NYKYTAITEEN PYHÄ KOLMINAISUUS

Saatchin ohella ilmiön merkittävä nostaja oli lontoolaisen White Cube -gallerian perustaja **Jay Jopling**. Lahjakas ja moniaalle verkottunut Jopling ystävystyi Damien Hirstin kanssa jo tämän opiskeluaikoina Goldsmith-taidekoulussa, ja järjesti YBA-taiteilijoiden kanssa heidän varhaisia näyttelyitään Lontoon Docklandsin vanhoissa varastohalleissa. Kerrotaan, että Jopling teki Saatchin ohella mahdolliseksi Damien Hirstin kohoamisen nykyaiteen supertähdeksi.

Kuten **Gregor Muir** kirjoittaa kirjassaan *Lucky Kunst*, Damien Hirst, Charles Saatchi ja Jay Jopling muodostivat yhdessä taiteilijan, keräilijän ja kauppiaan Pyhän Kolminaisuuden. Lisäksi tarvittiin vain nälkäinen media, jota YBA-piirin taiteilijat osasivat taitavasti ruokkia sensaatioilla, seksillä ja tabuilla.

TAITEEN ARVO

Mediakohun nostamisesta ja taidemarkkinoiden manipuloinnista tuli eräänlaista taidetta, joka on huipentunut erityisesti Damien Hirstin persoonassa ja tuotannossa. On vaikeaa löytää Damien Hirstistä artikkeleita, jossa ei puhuttaisi rahasta. Kuitenkin hänen teoksensa herättävät ajatuksia paljon muustakin kuin taiteen hinnasta, esimerkiksi taiteen, tieteen ja populaarikulttuurin sidoksista, ihmisen haavoittuvuudesta, rakkaudesta ja kuolemasta, ja usein visuaalisesti unohtumattomilla tavoilla.

Damien Hirstin rooli YBA:ssa kuten YBA:n rooli brittiläisessä taidekentässä on ollut ylikorostunut ja leimaava. Hirstin taiteilijakollegat ja vuosikurssilaiset, jotka olivat mukana ensimmäisessä Freeze-näyttelyssä ja muissa varhaisissa tapahtumissa, saavat loppuelämänsä kuulla olleensa legendaarisia YBA-ryhmän taiteilijoita.

ENEMMÄN KUIN ILMIÖ

Nuorista brittitaideteilijoista puhutaan yhtenäisenä ryhmänä, vaikka heidän taiteensa oli hyvin moninaista. YBA-taiteilijoita ei yhdistä tyyli, tekniikka tai sisältö, vaan pikemminkin uudenlainen asenne taiteen tekemiseen. Taiteilijat alkoivat kehittää uusia strategioita taidemaailmalle. He kieltäytyivät hyväksymästä tilannetta, jossa

< Damien Hirst:
Hallelujah 2, 2007
Private Collection, Helsinki

Damien Hirst:
Parannus, 2003–2008
yksityiskohta
Private Collection, Helsinki

Marc Quinn: Rantautunut, 1998
Private Collection,
Courtesy White Cube, London

VITIKKAKA / PETRI WIRTANEN

näyttelymahdollisuuksia annettiin vain harvoille ja valituille. He ryhtyivät itse järjestämään näyttelyitä, hankkivat omia sponsoreita, verkostoituivat keräilijöiden kanssa ja organisoivat itse oman julkisuutensa.

Freeze-näyttelystä on kulunut jo yli kaksi vuosikymmentä, mutta edelleen YBA on nykytaiteen ilmiö, joka hakee vertaistaan. Kiasman Cream-näyttely sivuaa nuorten brittitaiteilijoiden tarinaa ja näyttää laajemminkin Lontoossa 1990-luvulla esiin murtautuneen taiteilijasukupolven teoksia. Esillä on myös heidän uusimpia teoksiaan, jotka ovat päätyneet suomalaisten keräilijöiden kokoelmiin. Näyttely kertoo siten taiteen keräilystä ja taidemarkkinoiden kansainvälisyydestä. Cream tarjoaa harvinainen tilaisuuden kurkistaa suomalaisten keräilijöiden koteihin, heidän tekemiinsä valintoihin, heidän käsikirjoittamiinsa kertomuksiin.

□ Arja Miller

Kiasman Tukisäätiö ja Kiasma

Kiasman Tukisäätiö perustettiin vuonna 2008. Kansainvälisen museomaailman tapaan Tukisäätiön tehtävänä on tukea Kiasman kokoelma- ja näyttelytoimintaa.

Lyhyen olemassaolonsa aikana Kiasman Tukisäätiö on ehtinyt jo monin tavoin edistää museon toimintaa. Se mm. mahdollisti **Eija-Liisa Ahtilan** installaation *Missä on missä* hankkimisen Kiasman kokoelmiin.

Yhteistyö on ollut monipuolista, ei vain taloudellista. Syksyn päänäyttely Cream on ollut mahdollista toteuttaa Tukisäätiön monisuuntaisten kontaktien avulla. Ne avasivat meille ovia yksityisiin kokoelmiin, joista saimme lainaksi näyttelyn merkittävät teokset.

Huomattava osa teoslainoista tulee suomalaisten keräilijöiden kokoelmista. Tärkeitä täydennyksiä näyttelyyn on saatu nopealla aikataululla kahdesta brittiläisestä kokoelmasta, niin ikään Tukisäätiön kansainvälisiä yhteyksiä apuna käyttäen.

On arvokasta saada esitellä yleisölle Suomessa ennen näkemättömiä teoksia. Yhteistyö Tukisäätiön ja museon välillä on tärkeää, ja meillä on sama päämäärä: kehittää Kiasmasta entistä kiinnostavampi nykytaiteen foorumi yhä suuremmille yleisöille.

□ Pirkko Siitari

LÖNNBERG
PRINT & PROMO

**Kuusi kertaa
Suomen
parhaimmaksi
valittu painotalo**

Lönberg Print & Promo

Pakarituvantie 7-9
00410 Helsinki
Puh. +358 9 7511 811

Lönberg Digital

Pakarituvantie 7-9
00410 Helsinki
Puh. +358 9 7511 811

www.lonnberg.fi

Kiasma-teatteri

/teatteri.nyt

kansainvälisty

Kiasma-teatterin järjestämä /teatteri.nyt on tarjonnut kuuden vuoden ajan uusia näkyjä ja näkökulmia esittäviin taiteisiin.

Lokakuun tapahtumassa äänensä saavat kotimaisten ja kansainvälisten esitysten lisäksi vuorovaikutukselliset esitykset, installaatiot, demot, taiteilijapuheenvuorot ja keskustelut. Kuva- ja esitystaiteen rajoja hämmäretään yhä voimakkaammin. /teatteri.nytin esitysinstallaatiot Kiasman näyttelykerroksissa ovat myös osa *Järjestetty juttu* -kokoelmanäyttelyä.

INTIMICY AND SPECTACLE JA /TEATTERI.NYT

Tänä ja ensi vuonna /teatteri.nytin ohjelmaa rikastuttaa kansainvälinen EU-rahoitteinen hanke *Intersection: Intimicy and Spectacle*, joka tarkastelee esittäviä taiteita yhteydessä muihin taiteen ja kulttuurin aloihin, mm. visuaalisiin taiteisiin. Hankkeeseen on valittu kolmisenkymmentä taiteilijaa ympäri maailmaa, joista /teatteri.nytissä nähdään nyt kuusi. **Iona Popovici** (RO) esittää Kiasma-teatterissa *Eläinten vallankumouksesta* inspiraation saaneen soolonsa *Work in Regression*.

Brittiläiseltä kuvataiteilijalta **Nathaniel Mellorsilta** nähdään Studio K:ssa hänen uusin, BBC:n tilaama videoteos *The 7 Ages of Britain Teaser*, joka käsittelee *Monthy Python* -huumorilla kieltä kontrollin keinona. Teos yhdistää absurdilla tavalla elokuvaa ja teatteria Mellorsin aiempien töiden tapaan.

Tsekkiläiset **Bohdan Holomíček** ja **Eva Hrubà** ottavat taideprojektissaan valokuvia /teatteri.nytin ensimmäisen viikon aikana. Niistä syntyvä teos projisoidaan ennen sunnuntain 10.10. festivaaliklubia teatterin lämpöön. Klubi-isäntänä toimii **TJ Tape Head**, joka kutsuu kaikki tuomaan omat vanhat c-kasetti-mixtapet mukanaan. TJ Tape Head -nimen takaa löytyy itävaltalainen taiteiden monilahjakkuus ja tee-se-itse mies **Paul Divjak**, joka lupaa klubilleen ehdottoman hultvatoman menon.

Kotimaisen äänen *Intersection*-hankkeelle antaa **Terike Haapoja**, jonka taiteilijapuheenvuoro *Should*

Trees Have Theatre kuullaan *Intersection*in taiteellisen johtajan **Sodja Lotkerin** projektiesittelyn yhteydessä.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Intersection-hanketta koordinoi tsekkiläinen Arts Intitute - Theatre Institute Prahasta. Järjestäjät ovat Kiasma-teatterin lisäksi Unkarista, Serbiasta, Iso-Britanniasta, Latviasta ja Italiasta. Esityksellisten kohtaamisten lisäksi *Intersection* luo symposiumien myötä pohjaa tutkimusprosessille, jossa pohditaan teorian ja keskustelujen avulla nykyesitystaidetta, esityksenvälisyyttä ja uusia tapoja tehdä esittävää taidetta. Hanke huipentuu Prahassa kesäkuussa 2011 "Prague Quadrennial of Performance Design and Space" -päätapahtumassa. *Intersection* on valinnut Prahaan 30 taiteilijaa, joista osa nähdään lokakuuisessa /teatteri.nytissä ensi vuonna.

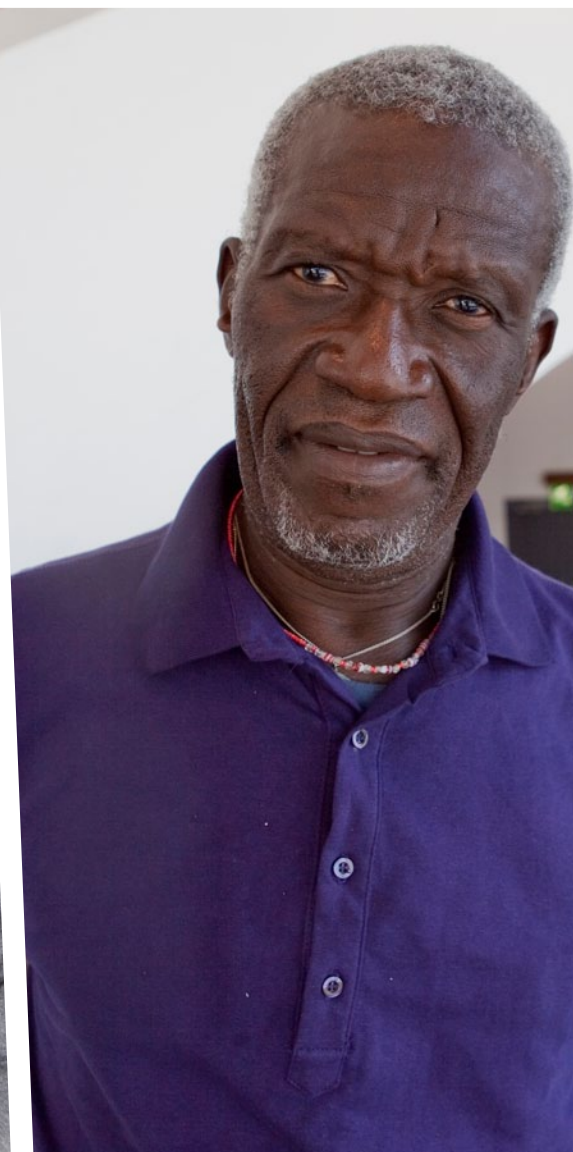
□ Jonna Strandberg

/teatteri.nyt 6.-17.10.

www.kiasma.fi/teatteri, www.intersection.cz

YTM/KKKA / PETRI VIRTANEN

ARS-taiteilijat tutustuvat Kiasmaan

Georges Adeagbo, Samba Fall ja Odili Donald Odita ovat jo vierailleet Kiasmassa. Taiteilijat ovat perehtyneet museon tiloihin ja suomaaiseen kulttuuriin, joka on heille melko tuntematonta. Nämä taiteilijat poikkeavat toisistaan sekä taustoiltaan, iältään että taiteeltaan. He luovat kuvaa siitä moninaisuuksien kirjosta, jonka käsite afrikkalainen nykytaide kattaa.

Huhtikuussa 2011 avattavaan ARS-näyttelyyn tullaan tuottamaan myös uusia, tiettyyn tilaan tai tilanteeseen räätälöityjä teoksia ja tapahtumia. ARS 11 saa ainutkertaisen luonteensa juuri näiden teosten kautta.

Georges Adeagbo

Afrikkalaisen nykytaiteen tunnetuimpiin nimiin kuuluva beniniläinen

ARS 11 -näyttelyssä ovat mukana Samba Fall, Georges Adeagbo ja Odili Donald Odita.

ARS 11 -näyttelyyn esille tulevaa uutta teostaan.

Näyttelyn taiteilijajoukon nuorimpiin kuuluva Fall aloitti taiteilijanuransa taidemaalarina. Tätä nykyä hän tekee enimmäkseen animaatioita, installaatioita sekä vuorovai-
kutteisista projekteja, joihin yleisö voi osallistua. Usein hänen teostensa aiheet käsittelevät meidän kaikkien elämään globaalilla tasolla vaikuttavia yhteiskunnan ja talouden lainalaisuuksia. Teoksissaan Fall kritisoim. nykyistä kulutuskulttuuriamme ja sen yleismaailmallisia vaikutuksia.

Odili Donald Odita

Nigeriasta kotoisin oleva **Odili Donald Odita** (s. 1966) muutti jo lapsena Yhdysvaltoihin. Nykyisin hän työskentelee maalaustaiteen professorina Tyler School of Artissa Philadelphiassa. Odita tekee maalauksia suoraan tilaan, läheisessä vuoro-puhelussa arkkitehtuurin kanssa. Hän toteuttaa isoille pinnoille kiilamaisia värisommitelmia, jotka virittävät tilaan uuden tapah-
tuman ja luovat katsojalle moni-
ulotteisen tilallisen kokemuksen. Teosten väri-
valinnat pohjautuvat taiteilijan eri puolilla maailmaa näkemiin ja kokemuksiin asioihin. Odita kävi toukokuussa tutustumassa Kiasman arkkitehtuuriin ja suunnittelee tulevan seinämaalauksensa sen pohjalta.

□ Jari-Pekka Vanhala,
Kati Kivinen, Arja Miller

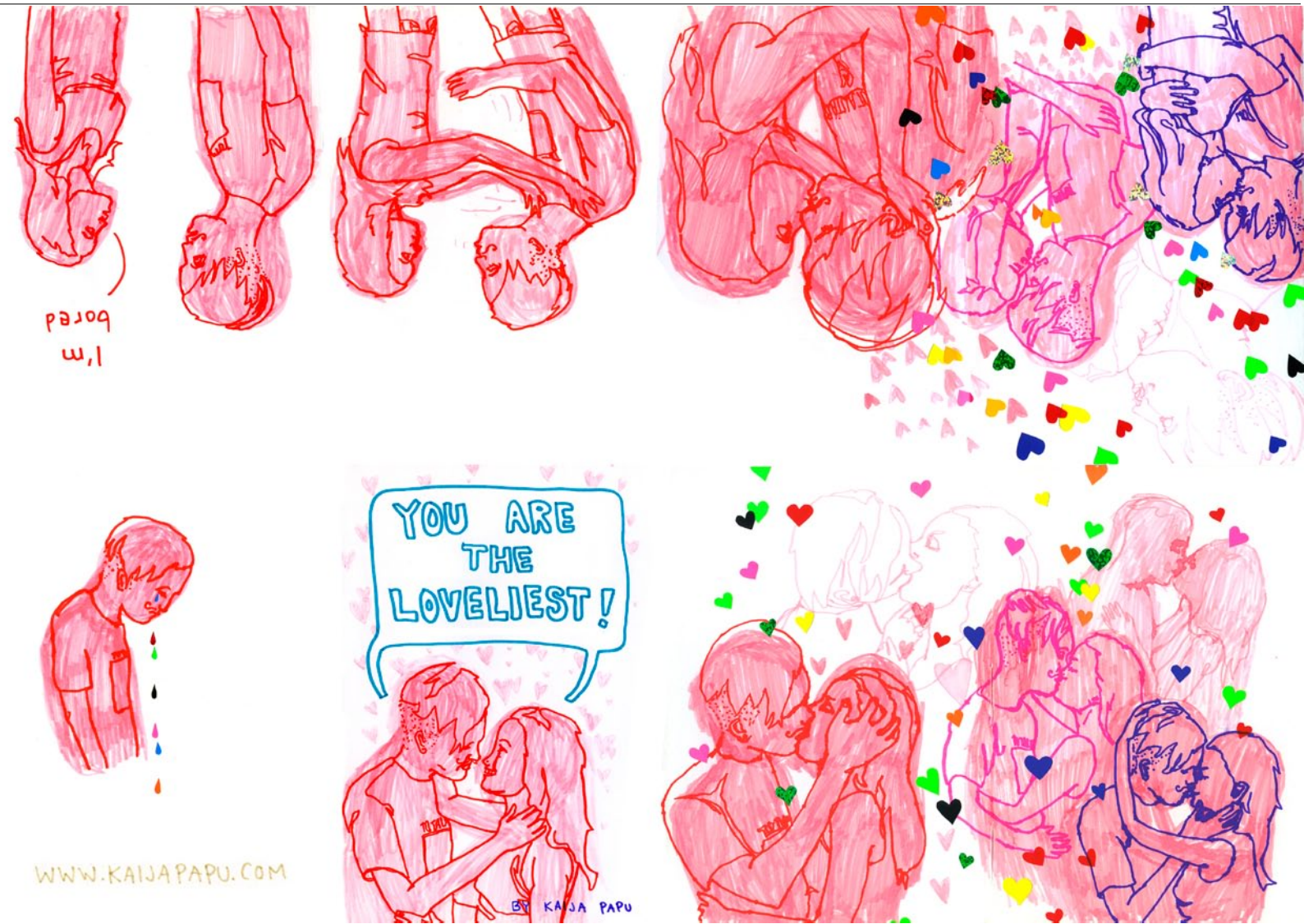
Georges Adeagbo (s. 1942) kävi heinäkuussa tutustumassa Kiasmaan ja hankkimassa materiaaleja teokseensa. Sattumalta Taidehallissa oli juuri esillä Beninin Villa Karossa työskennelleiden taiteilijoiden näyttely ja Adeagbo yllättyi huomattaessaan, että hänen kotimaansa olikin jo tätä kautta tuttu monille suomalaisille. Suomessa Adeagbo ehti toteuttaa ensimmäisen installaationsa töölöläisen yöpymispaik-
kansa sohvalle. Aikakauslehdistä,

kirjoista ja painokuvista koottu sommitelma antoi pientä esimakua siitä laajemmasta tilateoksesta, jonka hän tulee toteuttamaan ARS 11 -näyttelyyn pääosin Suomesta hankitusta aineistosta.

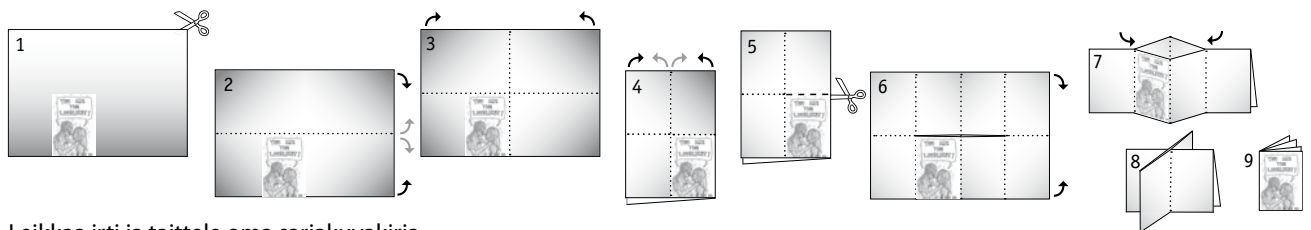
Samba Fall

Senegalissa 1977 syntynyt **Samba Fall** on asunut vuodesta 2002 lähtien Oslossa. Hän vietti koko elokuun HIAPin taiteilijaresidenssissä Kaapelitehtaalla valmistelema-

Kiasma-sarjakuva

Kiasma-sarjakuvaa piirtää tamperelainen kuvataiteilija Kaija Papu. Kaija Papun sarjakuvia on myytävänä mm. Kiasma-kaupassa. www.kaijapapu.com, www.kaino-kustanne.com □

Leikkaa irti ja taittele oma sarjakuvakirja.

Kiasma-kalenteri

näyttelyt

7.11. saakka

CREAM

Damien Hirst & aikalaiset

5. krs

Damien Hirstin ja hänen aikaistensa teoksia, joista suuri osa suomalaisista yksityiskokoelmista. Nuorten brittitaiteilijoiden Young British Artist -ryhmä, jonka näkyvin hahmo Hirst oli, kuumensi 1990-luvulla maailman taidemarkkinoita ja teki nykytaiteesta päivälehtien ja suuren yleisön puheenaiheen.

8.10.–12.12.

Ars Fennica 2010

4. krs

Kuvataidepalkinto Ars Fennica myönnetään vuosittain yhdelle taiteilijalle tunnustuksena korkeatasoisesta ja persoonallisesta luovasta työstä. Palkinnon saajiksi ovat tänä vuonna ehdolla taidemaalari Markus Konttinen, kuvanveistäjä Anne Koskinen, valokuvataiteilija Jorma Puranen sekä kuvataiteilijat Jaakko Niemelä ja Charles Sandison. Myös yleisö voi äänestää suosikkiaan.

to 14.10 klo 17–19

Teosesittely. Museolipulla.

Ars Fennica -ehdokkaat esittelevät teoksensa yleisölle. Yhteistyössä Kiasman ystävät ja Ars Fennica.

Studio K (2. krs)

29.10.2010–6.2.2011

Kari Cavén

Silmät ristissä

Sattuma, leikillisuus ja huumori sekä sanan ja kuvan suhde toistuvat Cavénin teoksissa. Silmät ristissä -teoksen ideana on optinen harha. Kun teosta katsoo sopivasti silmät ristissä, aivot tulkitsevat aina kaksi vierekkäin olevaa eriväristä ristiä yhdeksi. Syntynyt risti vaikuttaa olevan joko taulun edessä tai takana...

kokoelmat

6.2.2011 saakka

Järjestetty juttu

3. krs

Millainen tapahtuma on järjestetty juttu? Näyttelyssä raja lavastetun ja lavastamattoman, spontaanin ja käsikirjoitetun välillä on häilyvä.

Kristina Norman: After-War

8.10.2010–6.2.2011

2. krs, osa Järjestetty juttu -näyttelyä

Kohua herättänyt teos peilaa tällöin tällöin Pronssisoturin aikaansaamaa yhteiskunnallista murrosta.

Mediateekki

Huone X

Arttu Merimaa, 7.11. saakka. Äänen lumo 9.11.2010–2.1.2011.

Minna Suoniemi, 7.1.–6.2.2011

Joachim Koester 7.11. saakka. Kiasman Kultu-ryhmä: First Time, 20.11.2010–6.2.2011.

tulossa

vuoden 2011 uudet näyttelyt

Saara Ekström 14.1.–13.3., 4. ja 5. krs

Tidelines – Amin Maalouf, Raija Malka, Melek Mazici, Kaija Saariaho
28.1.–13.3., Kontti (4. krs)

ARS 11 avautuu 15.4.2011

luennot ja seminaarit

ke klo 17–20

Taiteilija tavattavissa!

Järjestetty juttu -näyttelyn taiteilijat ja tekijät esittäytyvät tapahtumailloissa. Vapaa pääsy.

ke klo 19–20

Keskustellaan rauhassa

Tutustu Järjestetty juttu -näyttelyn taiteijoihin ja teemoihin. Museolipulla, (3. krs).

to klo 17.15–18.45

Tapahtuman taide

Luentosarja Järjestetty juttu -näyttelyn teemoista. Seminaari-tila, vapaa pääsy.

pe klo 12–16.30

Kone nimeltä kuraattori

Seminaarisarja. Vapaa pääsy.

Takaikkuna (1. krs)

Esillä ajankohtaisia asioita ja ilmiöitä. Vapaa pääsy.

Ke 6.10. Tilanne päällä – lavastaminen ja esitys nykyaikaisessa.

Ke 3.11. Pronssisoturi ja muuta politiikkaa. Keskustelua taiteesta, yhteiskunnallisuudesta ja monikulttuurisuudesta. Mukana mm. Kristina Norman ja Pirkko Siitari.

Ke 2.2. Aistit auki! Katso ohjelma www.kiasma.fi

Taidehistorian, estetiikan, kuvataiteen ja taidekasvatuksen opiskelijoiden järjestämät keskustelutilaisuudet. Ke 6.10. Mikko Kuorinki TOKYO ry:n vieraana. Ke 20.10. Santeri Tuori TOKYO ry:n vieraana. Ke 3.11. Aurora Reinhard Eidos ry:n vieraana. Ke 17.11. "WHO SETS WHAT UP?" Kuvataideakatemia opiskelijoiden vieraina Jaakko Karhunen, Minna Henriksson, Sezgin Boynik, Filippo Zambon ja Leevi Haapala. Tilaisuus on englanninkielinen.

21.10. Miten tapahtuma taipuu näyttelyksi? Tutkija Saara Hacklin. 4.11. Kohtaamisia tilassa. Tutkija Hanna Johansson. 11.11. Katsojan tarina. Tutkija Tiina Purhonen. 18.11. Esityksen rajoja jäljittämässä. Professori Annette Arlander. 25.11. Miten tehdä asioita taiteella? Professori Helena Sederholm. Yhteistyössä Aalto-yliopiston, Helsingin yliopiston, Kuvataideakatemia ja Teatterikorkeakoulun kanssa.

Pe 12.11. Kansainvälinen toiminta. Sarjan viimeinen osa. Yhteistyössä Suomen Kuraattorien Yhdistys SKY ry:n kanssa. Seminaari-tila (1. krs), ohjelma www.kiasma.fi

7.–31.10. Asunnottomien valokuvanäyttely. Yhteistyössä VVA – Vailla vakinaista asuntoa r.y.

2.11.–31.12. Tee ite parempi -kampanjan äänestyksen voittanut teos esillä. Osa Järjestetty juttu -näyttelyä.

työpajat

Tee ite parempi

Nonstop-työpajat la klo 13–16. Ei ennakoilmoittautumista. Museolipulla.

Tilattavat pajat

Tiedustelut ja varaukset ma–pe klo 9–12, (09) 1733 6509 (ellei toisin mainita)

Kouluille ja päiväkodeille

Yli 4-vuotiaille; alle 10-vuotiaat aikuisen seurassa. Ei yläikärajaa.

2.10. Näytetty juttu – valokuvaus, 9.10. Näkymiä – akryylimaalaukset, 16.10. Tässä ja nyt! – veistos, 23.10. Kimmeltäviä kuvia – maalaus ja sekatekniikka, 30.10. Elämää lasipurkissa – pienoismaailman rakentaminen

Tuttu ryhmä Kaverit nykyaikaisen äärellä perjantai-iltapäivän viettoon.

Nykytaide omaksi Nykytaide herättää keskustelua ja virkistää. Erilaisille terapia- ja kuntoutusryhmille.

Tyky-taidetta! Työyhteisön työhyvinvointi-iltapäivä Kiasmassa. Ennakkotehtävien ja työpajatyöskentelyn virikkeinä Kiasman näyttelyt.

Kimppapaja Näpit irti näppäimistöä ja luovaa leikkimielistä työyhteisöön! Yritys- ja aikuisryhmille. Tiedustelut paivi.hilska@kiasma.fi, (09) 1733 6668.

Vauvojen värileikki 3–11 kk:n ikäiset vauvat ja heidän aikuisensa tutustuvat väreihin.

Tietoa ohjelmasta ja vinkeistä koulutyöhön www.kiasma.fi/kouluille

Kiasma-teatteri

6.–17.10. /teatteri.nyt

Ensi-ilta ke 20.10. klo 20
Pavlovan koe

22., 27., 28. ja 29.10. klo 20
23. ja 31.10. klo 17.30

Liikkeellä marraskuussa
Gintersdorfer/Klaßen (DE):

Logobi 01 5.11. klo 19

Logobi 05 7.11. klo 16

8.–14.11.

Äänen Lumo – Festival for New Sounds

17.11.–4.12.

Oblivia: Entertainment Island 1–7

Oblivian 10-vuotisjuhla

12.12. klo 12–18

Vihreän liikkeen synty
Erään hankkeen allegoria

DemoKeski viikot

Videotaidetta teatterissa
Kiasman ilmaisiltoina.

Uusi näkökulma esittäviin taiteisiin. Katso ohjelma www.kiasma.fi/teatteri

Kolmen esiintyjän ja yleisön keskelle rakennettu aistimuksellinen testikenttä. Pauliina Hulkko, Veli Lehtovaara, Jone Takamäki, Assi Karttunen. Liput 15/10e. Avoimet harjoitukset /teatteri.nytin aikaan: 12. ja 14.10. klo 10–12 sekä 15.10. klo 14–16.

Logobi-esityssarja, jossa kaksi näyttelijää tai kaksi tanssijaa, eurooppalainen ja afrikkalainen, käyvät oivaltavaa liikkeellistä ja sanallista vuoropuhelua. Liput: 25/15 e Kiasman infosta. Festivaalipassi 35 e Pilettistä: www.piletti.fi www.liikkeellamarraskuussa.fi

Kiasma-konserttien 12. ja 13.11. lisäksi festivaalilla on teoksia, esityksiä ja keskusteluja. Katso ohjelma www.kiasma.fi/teatteri

Kolme viikkoa toimintaa Kiasmassa! Populaarikulttuuria ja viihdettä tarkastellaan eri näkökulmista esitystrilogian, seminaarin, lyhytelokuvan, valokuvien ja kirjan kautta. Ohjelma www.kiasma.fi/teatteri. www.oblivia.fi

Teatterikorkeakoulun Näyttelijäntaide ja nykyaika -tutkimushankkeen taiteellinen johtopäätös. Tutkimusesittely klo 12–14, vapaa pääsy. Vihreän liikkeen synty: esitys ja keskustelu klo 15–18, liput 15/10e.

Ke 6.10. klo 18 Screening II / Järjestetty juttu -ohjelmistoa: Marja Mikkonen sekä Tellervo Kalleinen ja Oliver Kochta-Kalleinen. Ke 3.11. klo 17 Screening III / Breath Made Visible -tanssidokumentti, yhteistyössä Liikkeellä marraskuussa. Ke 1.12. klo 18 Screening IV / elokuva näyttämönä – neljä videotaitelijaa: Elina Minn, Erka Nissinen, Jani Ruscica ja Jenni Toikka.

info

Osoite
Aukioloajat
Liput
Ilmaisilta
Info

Suomenkieliset yleisöopastukset
Ruotsinkielinen yleisöopastus
Tilattavat opastukset

www.kiasma.fi

Café Kiasma
Kiasma-kauppa

Kiasman Ystävät ry

Nykytaiteen museo Kiasma, Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki
Ti 10–17, ke–pe 10–20.30, la–su 10–18, ma suljettu.
Museolippu 8/6 e, alle 18-vuotiaille vapaa pääsy.
Kuukauden ensimmäinen ke klo 17–20.30 vapaa pääsy.
p. (09) 1733 6501, info@kiasma.fi

Ke ja pe klo 18, su klo 15, museolipulla.
Kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 12, museolipulla.
Ryhmän toiveiden ja tarpeiden mukaan. Tilaukset ma–pe klo 9–12,
p. (09) 1733 6509 tai opasvaraus@kiasma.fi. Hinnat arkisin 65 e,
sunnuntaisin 80 e. Opastuskielet suomi, ruotsi ja englanti.

Tutustu ohjelmistoon tai liity maksuttomalle Kiasmail-postituslistalle.
Verkkokaupasta näyttelyluettelot ja Kiasma-tuotteet.

Ti 10–17, ke–pe 10–20.30, la–su 10–18, ma suljettu. p. (09) 1733 6504
Ti 10–17, ke–pe 10–20.30, la–su 10–18, ma suljettu. p. (09) 1733 6505

www.kiasma.fi/kiasmanystavat, p. (09) 1733 6595

Kiasma on liikkumisesteetön.
Opaskoirat ovat tervetulleita.

muutokset mahdollisia

Ars Fennica -ehdokkaat s. 2

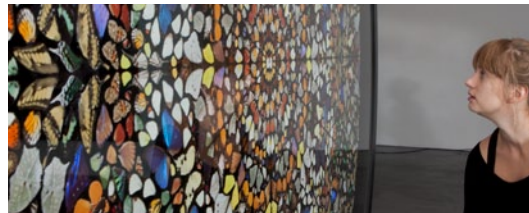

Näkökulma s. 6

Kiasma lyhyesti: uutisia, tapahtumia, vinkkejä tulevasta... s. 8

Cream ja taiteen keräämisen taito s. 12

/teatteri.nyt s. 14

ARS-taiteilijoita Kiasmassa s. 18
Kiasma-sarjakuva s. 20

Kiasma-kalenteri s. 21